

Legit, quæ de Abbacia Schawnik habentur pag. 12 Libræ
Milti sub titulo „Notitia Sacerdotia Historiam Societatis
Jesu in Hung. concernentes“

Vide etiam Klein Nachrichten von dem Lebensum-
ständen und Schriften evangelischer Prediger
16. Feil pag. 165 in nota ad Annum 1541

Quod felix faustumque
Deuster-Opt. ter-Max. esse jubeat!

SOLENNITAS
INAUGVRATIONIS
TEMPLI

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

five
SACELLI,

Quod
ILLVSTRIS, SPECTABILIS & MAGNIFI-
CUS DOMINVS

DN. SIGISMVNDVS
TOEKOELY

L. B. de Kesmark

Hæreditarius Dominus Arciū Kesmark & Schav-
nik, S. C. R. qve Mattis Consiliarius, ac Tab. Judiciaræ Sup. Regni
Hungariæ BARO, &c.

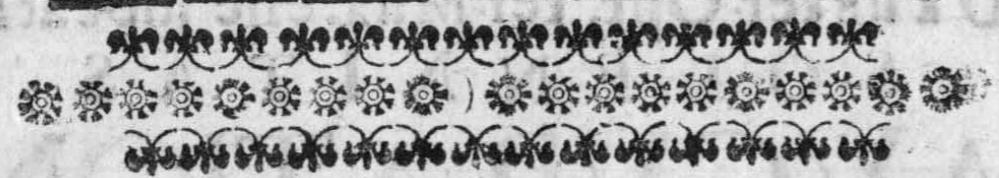
Dominus ac Patronus meus gratiosissimus.

In Castro suo Hæreditario Schavnik Tractu Comitatus Scepusiensis Superiore
noviter, eleganter sumtuoseque extruxit, idemque SACROSANCTAE & IN-
DIVIDUAE TRINITATI religiose consecravit,
devotè instituta & decenter peracta,

DOM. XXIII. TRIN. quæ erat 24 Nov. A. O. R. 1670.

In maxima & memorabili Virorum Ecclesiasticorum, Politicorum, & omnis Ordinis
Hominum frequentia historice descripta, à
M. Daniele Klefchio N. H. P. L. Cæsareo, Eccl. Olassiensis Pastore,
Ven. Contub. XXIV, Regalium Oratore ordinario, hæc. Seniore
& præsentis Actus Inauguratore.

BARTHÆ, Typis Civit. An. 1670.

PRÆFAMEN

PRÆFAMEN

AD

Præillustrem, Spectabilem atque Magnificum
Dominum,

Dn. SIGISMUNDUM THOEKOELY

L. B. de Kesmark, Hæreditarium Dn. Arcium Kes-
mark & Schavnik, S. C. Rqve Mattis Consiliarium & Tab. Judiciali-
ariæ Sup. Regni Hungariæ Baronem &c. Dominum ac Patronum
meum gratiosissimum.

ILLUSTRIS BARO, DOMINE GRATIO-

SIS-SIME,

Sisto hic Templi dedicati, & totius Actûs Inau-
guralis Historiam atque Apologiam, Operis ipsius & Fun-
datoris Encomium paucis adjeci. Reliqua non licuit. Majores
Tux Magnificentix, si quis nosse vult, Annales consulat. Do-
minum *Sebastianum Tækælium* Avum Jaurini Expugnatio fecit Illu-
strem, cum idem, Duce Schvarzenburgico, Palfianis cohorti-
bus præcedentibus, Turmas reliquas disponens, dextrum cape-
ret Propugnaculum, & sic Armis atque Laude Militiæ, inclare-
sceret. Spectabilis quondam Dn. Parentis Dn. *Stephani Tækælij*
L. B. de Kesmark Virtutes, hominum suggerit memoria, & cum
eisdem exiguis non capere potuerit Orbis Scopusiacus, in vastissi-
mas Gallix, Angliæ & Belgiæ oras, nec non celeberrimas Impe-
rij Romani Academias, Argentinensem nim. Tubingensem &
Heidelbergensem se diffuderunt. Magnum sanè Patriæ Civem
se præ-

se præstitit uterque; hic peregrinando, ille militando. His admis-
sionibus externis Patria & defenditur & ornatur. Tua, BARO
ILLUSTRIS, Pietas internum Regni Subsidium est; Castra mu-
nis precibus & Templorum Structuris, cultus divini ornamentis,
Religione, Devotione.

Semper Honor, Nomenq, Tuum Laudesq, manebunt.

Nam Vanitas Vanitatum & omnia Vanitas; præter amare DEUM,
& illi soli confidere! HOC UNUM EST NECESSARIUM Ita, Christo di-
ctante, censeat, & Scripturunculam hanc contra omnes lividos Zoi-
lorum morsus, TUÆ MAGNIFICENTIÆ Patrocinio com-
mendat

ILLUSTRUM TUARUM VIRTUTUM

SPECTABILIS & HEROICÆ PIETATIS

Cultor & Admirator devotissimus

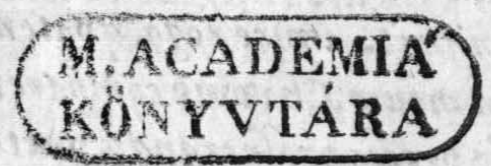
M. Daniel Klesch, N. H. P. L. Cass

Eccl. Olaf. Plebanus.

Dab. Olafio
in Museo
die XVII, Decembr.
Anno decrepito 1669.

A 2

I. N. J.

I. N. J.

ACTUS PRÆPARATORIA.

Ad hanc Solennitatem Dedicatorem

Prædictus & nunquam sine honore mihi nomi-
nandus

ILLUSTRIS & SPECTABILIS HEROS

ac Dominus

Dn. SIGISMUNDUS THOEKOELY, L. B.

De Kesmark &c. Dominus ac Patronus noster
gratiosus.

Pastores ex hoc Tractu Scepusiensi Duodecim numero, om-
ne planè fausto ac Sacro, & inter hos TRES SENIORES, Regalis,
Montanæ & Tertiæ Fraternitatum gratiosè invitavit, scriptis & ma-
nu propriâ subscriptis ad omnes & singulos Literis, quarum Paria
ad me directâ, sic sonant:

*Admodum Reverende & Clarissime Domine Senior mihi
observandissime.*

FINIS Creationis & Vitæ meæ Scopus cum sit unicus, DE I
Gloria; eum ab ineunte Juventute mea cordi infixum habeo. Quem
montanum interno verum etiam externo opere promovere volens, Aedes
Sacras hic in Castro meo Chavnik edificari curavi. His cum nihil amplius
restet, quam ut Veneranda Sacro Sanctæ Trinitati dedicentur & commen-
dentur, Vr. Clariss. Dominat. amicè rogo, quatenus die 23 præsen. Men.
Novembr. huc in Castrum meum Chavnik comparere, comparando mutua
vota consilia, suffragia & preces pro sacrandis præactis adibus fundere, se-
quentiq; die præsentia suâ eandem Solennitatem exornare & Dedicatorem
adornare non dedignetur. Quam officiositatem in me præstandam servitiis
meis regravificari omnimodè annitar. In reliquo eandem pl. R. & Clar.
Dominationem Vestr. diu feliciter valere desidero. Dat. in Castro Chav-
nik d. 14. Nov. Anno 1669. Adm. Rev. & Clariss. Dom. Vestræ,
servire paratiss. Sigismundus Thököly Mp. *Inscri-*

Inscriptio Literarum.

*Admod. Reverendo & Clarissimo Viro, Domino M. Daniell
Kleschio, Ven. Contub. XXIV. Regalium Seniori, & Eccl. Olasiev.
Pastori Primario &c. mihi observandiss.*

Seqvuntur meæ ad has Invitatorias

Responsoræ extemp.

*Præillustri, Spectabili & Magnifice Domine,**Domine ac Patrone mihi gratiosissime.*

*Salutis omnigenæ & cælestis Benedictionis votopremisso; pre-
cum mearum devotissimarum, & servitiorum humillimorū
paratissimam commendationem animo submississimo defero,*

ILLUSTRIS BARO, DOMINE MAGNIFICE,

VTi ex intimis animi mei optatis accidisse exi-
stimo, & propterea me felicem deprædico, acceptis hodie
Illustr. Vestræ Magnif. Literis, usq; tam gratiosis & ad Actum
Sacrum atq; Solennem Invitatoris; Ita vel maxime pudore suf-
fundor, quod pietatis officio & mutuò in Notitiam deveniendi
Studio atq; Desiderio, à Spectabili Vr. Magnificentiâ superatus
præventusq; fuerim. Quoties enim hætenus pl. R. Dominum
J. Fontanum Eccl. Evangelicæ in Oppido Crompach, Ditionis
ac Possessionis Tuæ Illustr. Magnificentiæ, Pastorem & n. c. Frater-
nitatis Vallæ Montanæ Seniore, Commilitonem olim meum
& Amicum veteranum, nunc Vicinum ac Fratrem in Christo con-
fidentissimum, sollicitavi enixè, ut se mihi adjungeret itineris Co-
mitem, mecumq; Illustr. Vestræ Magnificentiâ inviseret, & sic mihi
aditum ad Eandem Vestram Spectabilitatem faceret; verum con-
tund ab utraq; parte inciderunt præpedimenta, ut Desiderio hu-
ic meo satisfieri hauri potuerit. Gratulor verò mihi ex animo &
impens.

Impensè quidem, quod conceptâ meam, eamque tam prolixam, Expectationem explendi tam sacra, tam læta, tam felix, tamque devota sese offerat occasio. Jam spero, **MAGNIFICE DOMINE**, me Bonò cum **DEO**, **ILLUSTREM Tuam**, tamque diu à me desideratam spectaturum Facièm, **GRATIOSO Tuò** fruiturum alloquio, & **SPECTABILEM MAGNIFICENTIAE Tuæ** contuiturum Vultum. Quidpè hæc omnia felici gerantur omine: Dùm enim Tuæ, **ILLUSTRIS BARO**, mihi adferrentur Literæ, incideram planè, ira dirigente divinæ Providentiæ Nutu, quæ omnes nostras Actiones, cum primis Sacras, dirigit sapienter atque moderatur, sollicitus de nova Methodo Concionandi circa terminum veteris Anni Ecclesiastici, subsæcivo Læctionis, meæ Studio in Locum illum solènem Act. VII. p. 47, 48, & seqv. sic sonantem: David invenit Gratiàm apud **DEUM** & petiit, ut conderet Tabernaculum **DEO JACOB**. Salomon autem ædificavit illi Domum. Sed non habitat excelsus in Templis manufactis, sicut per Prophetam dicit: Cœlum mihi Sedes est, Terra autem Scabellum pedum meorum. Quam Domum ædificabitis mihi, dicit **DOMINUS**? Aut quis Locus requietionis meæ est? Nonne manus mea fecit hæc omnia? Conf. Esa. LXVI. 1. It; Deut. IX. 13. Item in iisd. **ACT. APOST.** cap. XVII., 24.

Erant verò ad manus præter Xantis Pagnini & Bened. Ariæmontani **BIBLIA** Osiandri Latina, Lego in istis Marginalia; Non opus habet Dominus certâ aliquâ habitatione, sicut homines. Neque ita Templis affixus vel addictus est, ut cum hominibus impiis, impoenitentibus & idololâtris habitare cogatur. Hucusque Osiander.

Locum me communem & argumentum aptissimum invenisse rebar, interviturum meis meditationibus sacris, & instantis Novi Anni Ecclesiastici Methodo perpetuæ, sermonibusque publicis per totum Anni Cursum convenienti.

Inciderunt **B. LUTHERI** nostri verba quæ sæpissimè ore trivisse dicebatur Vir entheus atque Zelosissimus, in hanc fermè sententiam: Paucissima olim in Primitiva Ecclesia, Primi Seculi erant Christianorum **ORATORIA**, sed plurimi, iique devotissimi **Precatores**: Postiora dein, eaque florentiora Secula cum nostro moderno

Ad Paul
Diaconu
& Tertul-
lianu
quos su-
spirant in
Apoc. Com-
ment. cap.
22.

terno plurima habuere **ORATORIA**; sed paucissimos, proh Doctor! **Precatores**.

Occurrerat simul Fervor Excellentissimi Theologi Acad. Rostochiensis Prof. P. & Superint. Dn. **D. HENR. MÜLLERI**, quem exprimit Catenâ Apostolicâ pag. m. 858, in Læctionibus ejusdem horarum subscivarum sub finem &c.

Ita profectò est: Deserbit serè hoc Seculo omnis Religio: Ardor, Pietas, Devotio; Charitas, Fides, prædicente Christo, Matth. XXIV, 12. & Paulo II. Tim. III, 5.

Ista dùm meditabar, **DOMINE MAGNIFICE**, exhibentur mihi Literæ Tuæ Gratosissimæ. Lego, relego easdem exosculorque, lætor in **DOMINO**, exulto & exclamò: Revixit! Revixit, inquam, Pietas! Respirat Ardor & Devotio in **ILLUSTRI BARONE** nostro, **SIGISMUNDO TOEKOELIO**, qui juxta Nominis Omè Germanum genuinumque, Vicit Mundum Fide 1. Jo. V. p. 4. Qvi lætatur in his, quæ dicta sunt ipsi cum Davide Psal. CXXII, 1, tanquam verus, Evangelicus & Religiosus **ABBAS**. Qvi me miserum minimumque **DEI** Servum Lætitia suæ participem reddit, & ad **SOLENNIA INAUGURATIONIS** Domus Domini à se munificentissimè in **CASTRO CHAVNIK** exstructæ tamgratosè inuitat. Adero **ILLUSTRIS BARO**, anticipato Dedicationis Die, Imperata **INAUGVRALIA**, **DEO** Propitiò facturus ad Desiderium & Nutum **SPECTABILIS MAGNIFICENTIAE TVAE**, quam unâ cum Conjuge **ILLUSTRI**, & universa **MAGNIFICA PROSAPIA**, Au- laque Spectabili, Sanctissimæ Nominis Divini Providentiæ devotissime commendo perstoque

Illustris & Spectabilis Tuæ Magnificentia

Servus in Domino

Cultorque devotissimus, et apud DEUM

Intercessor obligatissimus

M. Daniel Klefch Iglovien-

P. Laur. Cas. Eccl. Olasien.

Pastor. Ven. Contub. 24. Reg.

Orator Ord. & Senior.

Olassio præproperè
ἑὺροσχέδ, d. XV. Nov.

LEOPOLDO Sacra

Anno, quo

DVX MICHAEL Regis Signa gerit!

*Literarum Titulus & Inscriptio**Præillustri, Spectabili & Magnifico Domino**DOMINO SIGISMUNDO TOEKOELI, L. B.
de Kesmark, Ejusdemque ac Castrî Charnik Domino
Hereditario, Sacre Cæs. R. q. Maj. Tabulæ Judicia-
riæ BARONI &c. Domino meo gratioso.*

Accinximus itaque Nos, Ego & pl. Rever. Dominus^s
JOH. FONTANVS Past. Crompt. & Sen. itineri. & ceu requi-
siti eramus pro Consilio, die XXIII. Novembris in Castrum CHAV-
NIK, tempestivè appulimus. Admissi & per Aulicos honorificè ad-
vocati, præmissis humillimis nostris Salutationibus à Domino MA-
GNIFICO gratiosè acceptâ, de ACTVS DEDICATORII DISPO-
SITIONE ultrò citroque communicatis Sententiis maturè ac sobriè
deliberavimus, ubi recensitis à me inaugurati olim TEMPLI RV-
STENSIS ad LACVM FERTÔ propè SEMPRONIUM, piis ac de-
votis Ceremoniis, & intentione Dom. MAGNIFICI perceptâ, in-
eum tandem modum atque ordinem consensum est, ut devota omni-
Superstitione gesticulari, & seculari Pompâ longàm abesse jussâ, o-
mnia decenter, ordine, piè ac devotè, verbo: κατὰ τάξιν καὶ εὐοχου-
μόως, ex præscripto Pauli 1. Cor. XIV. 40, instituerentur, Ad-
movi itaque manum operi & Schema delineatum ILLUSTRIO DO-
MINO BARONI exhibui, in qua Dispositione etiam Sua Spectab.
MAGNIFICENTIA acquievit, & juxta eam postero die omnia ad-
ornata fuere.

*Hactenus Preparatoria!**Jam**Jam sequitur Actus ipse INAUGURALIS.*

DIE itaque 24. Novembris, quæ erat DOMINICA
XXIII, & ultima TRIN. postquam omnes & singuli utrius-
que Status, Ecclesiastici videlicet & Politici, VIRI Summates è vi-
cinitate invitati confluxissent, horâ VIII, matutinâ in Palatio Interio-
ris Castrî conventum est, in quo antèhâc Conciones institutæ fue-
rant. Ex hoc mutuis votis, gratulationibus & VALE breviter dicto
progressi sumus hoc ORDINE:

1. Præibant Tubicines Sex Clangore dulcisono per gra-
dus.
2. Hos insequabantur Musici Vocales Duodecim, cum Fi-
dicinibus svavi Harmoniâ.
3. Istorum vestigia nos pressimus, DUODECIM VIRI
ECCLESIASTICI, Albis indui, Trini & Trini una incedentes; ita
ut TRES CONCIONATVRI primum tenerent Locum in Ordine.
Ego cum duobus REGALIBVS, Fratre nim. CHRISTOPH. KLE-
SCHIO dextrum & M. ANDR. GÜNTH, sinistrum latus occu-
pantibus, ornato super Albam splendidiori ex viridi Holoferio, Au-
ro intertexto indutus, Secundam TRIGAM constitui, & sic conse-
quenter Duæ adhuc TRIGAE Pastorum Evangelicorum in Ditione
ac POSSESSIONIBVS DOMINI MAGNIFICI officiis sacri Mini-
sterii fungentium.

4. Cessante parumper Clangore Tubicinum, descendendo
per gradus interioris Castrî, inchoavi Hymnum De S. S. TRINI-
TATE, in Scholis nostris usitatum novissimumque, quem unâ me-
cum omnes VIRI XII. REVERENDI, clarissimâ voce decanta-
bant. Hymnus verò peculiari sua MELODIA sic sonat:

1.	2.
Sit Laus, Honor & GLORIA.	Honor quoque sit ejus FILIO,
DEO PATRI, qui singula,	JESU CHRISTO nostro Domi-
Sua creavit Gravia;	no,
Fovet, regitque condita.	Qui morte acerbissimâ
	Nos vexit ad coelestia.

B**Ho-**

3. Honor quoque sit Sancto PNEUMATI
O veneranda Sancta TRINITAS

Nostro Sanctificatori,
Qui nos ad verum dirigat
Sensus nostros aperiat,
O adoranda Sancta UNITAS
Exaudi preces supplices
Et fac nos coeli compotes,

5. Nos Duodecim Viros Ecclesiasticos insecutus est Aulae
Praefectus, Generosus Dn. GEORGIUS Sz, Miklossy de Primoez,
et in hoc Processu officium MARESCHALLI gerens, ac pro more
& Auctoritate Dominum suum praecedens.

6. Successit Illustris & MAGNIFICVS Dn. Dn. SIGIS-
MVNDVS TOEKOELY solus, & capite quidem aperto,

7. Dehinc Gen. Dn. JVDIX Nobilium ejusdem Processus
Dn. CASPAR KOESZEGY, & cum eo Spectatissimus Dn. JOH. OLO-
MUZEVVS, XIII. Oppid. COMES. Hos comitabantur alii à vicinia
Nobiles, Viri Egregij Decem Lanceatorum. Dein Aulici Officia-
les, Provifores cum Nobilibus Servitoribus.

8. Mox praecedentibus duobus Aulae Magistris, Gen. Dn.
Casparo Györkey & Ladislao Czepeziny, Illustris Domicella FILIA
BARONIS unica, SOPHIA TOEKOELIA cum Praeillustri Domi-
na Matre, Dn. SALOMEA POGRANY &c. universoque Nobilissi-
mo Gynaeceo.

9. In Exteriori Castro ad Portam operiebantur nos Subditū
Suae Magnificentiae denso agmine utriusque Sexus, ut & è vicinis locis
quam plurimi, nostrae & adversae Religionis homines.

10. Interim nos lento gradu progressi Hymnum cantando
singulis intersonante Strophis Tubarum Clangore ad Templum novi-
ter extructum perigimus, illudque decenter ingressi, coram Altari in
Inferiori Sanctuarii gradu, in genua reverenter procidimus omnes &
singuli, cum Musicis in Choro adstantibus, voce Choralis, Veni San-
cte Spiritus &c. cecinimus, quo finito intonavi alta voce:

11. Domine tabia mea aperies. CHORUS: Et os meum &c.

12. DEUS in adjutorium meum intende: CHORUS: Domi-
ne ad adjuvandum me festina &c.

13. Mox

13. Mox CHORUS MUSICUS ad Organon figuravit: KYRIE,
CHRISTE, KYRIE ELEESON, suavissimo concertarum concen-
tu: quo finito, Ego reliquis ad utrumque latus Altaris adstantibus in-
tercui: GLORIA IN EXCELSIS DEO: Continuavit Chorus
figurando: Et in Terra Pax &c.

14. Collectam acciuit Loci ordinarius Schavnikensis,

15. Epistolam Bechehemfalvensis &

16. Evangelium Cubachiensis decantarunt devotè, ultimus simul
inchoavit CREDO &c.

Hoc toto officio, vernaculo Loci idioma Religiosè & non su-
perstitiosè peractò,

17. Primus Concionator Pl. Rev. Dn. J. O. H. FONTANVS,
Past. Crompt. & Mont. Frat. Senior, conscendit Suggestum novum
& ex Textu Ioh. XVII, 11 Sancte PATER, conserva eos in No-
mine Tuo: Templum hoc noviter extructum, DEO PATRI
SANCTO, Primae Divinitatis Personae consecravit: Non Patribus,
sed PATRI, non SANCTIS, sed SANCTO, Esa. VI.
Concione finita, concerta suavissima decantata est.

18. Secundus Concionator pl. R. Dn. MARTINVS MACH-
NER S. Andraschensis Senior conscendit Cathedram & ex dicto
Exod, XVII, 15. & Templum & Altare consecravit DEO FILIO:
Hac finita concertatum fuit concentu Musico: VENI SANCTE
SPIRITUS, &c.

19. Tertius Concionator, Conf. Krawianensis, etiam ex Ditione
Illustris Domini, doctissimam de SPIRITU SANCTO habuit
Concionem ejusdemque Numini Propitio SACELLVM hoc conse-
cravit devotissime. Ubi hoc probè notandum; Conciones istas tres
Sclavico Idioma fuisse habitas; quamvis enim nonnulli Autores
& Svalores essent, ut prima Concio Germanicè; Secunda Hungari-
cè & Tertia Sclavicè institueretur. Regessit tamè Dn. MAGNIFICVS:
Germanicam Linguam, exceptis quibusdam Pastoribus & Dn. Ma-
gnifica, atque Domicella, à paucissimis intelligi; Hungaricam à se-
colo, Aulicis & Nobilibus; Sclavicam verò ab omnibus Subditis
percipi, quorum hic potissimum haberi debere rationem, ut in Fide

B 2

acubi

De Transla-
tione Arca
federalis Rex
David salu-
tando de-
mudabat pe-
dos II. Sam.
VI. 16.
I. Paral.
XVI, 29;
Noster
TARO ca-
pit, gressu
decente ac
gravi obser-
vato.

Dispositi
Paterna
1. PIETATI
2. SANCTITATI
3. POTESTATI

edificentur, confirmentur, & Actus hujus memoria tenacissima ipsis relinqvatur, cum præter Slavicum nullum aliud calleant Idioma. Sed & plurimæ è vicinia Nobiles aderant Matronæ, quæ aliarum, exceptâ hæc Slavica sive Vandalicâ, Lingvarum prorsus sunt ignaræ.

20. Finitis his tribus Concionibus, Chorus Musicus, **TE DEUM LAUDAMUS.** &c cum Tubis & Tympanis, plenis buccis & buccinis decantavit. Sub hoc solenni Concertu Musico, **ILLVSTRIS** noster **BARO, Dn. SIGISMVNDVS TOEKOELIVS,** unâ cum **MAGNIFICA Dn. Conthorali & Filia DOMICELLA** unicè dilecta, totoque & Gynæceo & Satellitio Aulico Nobilissimo ad Offertorium **ALTARIS** accesserunt. Secuti sunt Nobiles **VIRI & MATRONÆ**: dehinc Subditi magno numero & affectu pro Rei memoria. Offertorium hoc mutuis nostris suffragiis cessit Tribus Concionatoribus,

21. Collectam ultimam coram Altari decantavit Rev-Dn. **MATTHIAS RIBOSSIUS,** Pastor Eccl. Slowienken. ex Ditione **Dn. MAGNIFICI,** additâ Benedictione solenni in nomine Sacro Sanctæ **TRINITATIS.**

22. Et sic: **ITE MISSA EST!**

Id est: Sensu Orthodoxo, veteris Eccl. Latine: **ITE, COMMUNITAS DIMISSA EST.**

Sacris ita devotè & religiosè peractis, cum in Palatio Majori exterioris Castrî, elegantissimis Picturis Urbium **IMP. ROMANI** figuris, item & Tapetibus speciosissimis atque preciosissimis exornato, convenissemus ante Prandium, Ego nomine Templi, huic Palatio contigui, factâ Prosopopœia, Echone ejusdem qs. repercussa & in Auribus nostris quodammodo resonante, **DOMINO MAGNIFICO** gratias egi Latina Oratione brevi, quod **ÆDES** has **SACRAS,** non Mortalibus aut demortuis; sed **DEO TRINUMI** Immortali dedicaverit: Quodque **ILLVSTRIS** Sua **DOMINATIO** ad hunc Actum Sacrum & Inauguralem perficiendum, non usa fuerit aliquo Suffraganeo Titulari; sed cum ipse sit **MAGNAS** verè Evangelicus, Religiosus ac Realis, meam Tenuitatem ad officium hoc Dedicacionis, cum reliquis Venerandis Dominis **SENIORIBVS & CONSENIORIBVS,** Parastatis hujus Actus Inauguralis, fidelissimis adhibuerit. Addu-

ctis certis

Et certis atque immotis fundamentis, quod **REGALIS** hæc nostra **FRATERNITAS** cæteris paribus in hoc Scepulo, quin & cum aliis Evangelicis Consistoriis, tum ex communi Regni Libertate, tum vel maximè peculiari Privilegio & vigore expressi Diplomatis Regii & Palatinalis Jus habeat & Potestatem eligendi * **SUPERINTENDENTES,** Consistorialia tractandi, Causas Matrimoniales decidendi, Ordines instituendi & omnia Jura Episcopalia exercendi. Additis Antiquitatis Testimoniis & Praxi Ecclesiæ Primitivæ, in qua Præsbyteris cum Episcopis pari in his talibus gaudebant Immunitate, Liqvet id etiam Iure divino. Apostolus Petrus (1) vocat sui temporis Presbyteros ἐπισκοπῶντας & semetipsum nuncupat Sympresbyterum. Theophylactus (2) Presbyteros Coepiscopos appellavit: cum differit prolixè: Presbyteri omnino etiam Episcopi dicuntur & sunt; utpote, qui & ipsi Populum inspectarent, illiusque gererent curam, ut confirmarent illustrarentque eos, quos esset necesse. Sanè & Ius Canonicum, (3) non solum Episcopis, sed & Presbyteris concedit consecrandi, confirmandi & ordinandi potestatem his verbis: Quoniam **ABBATI** manuum impositio conceditur, dñm constat, illum esse **PRESBYTERUM.** Sed & **CLEMENTINA** (4) Presbyteros ceu Apostolos revereri jubent, tanquam in pari cum Apostolis dignatione constitutos. Plura in hanc Rem dicturo, Dapiferi in Palatio oberrantes, & discursitantes, quidam nutu, quidam Sirepitu Silentium imponere visi sunt. Finit itaque devoto ergâ Illustris. **Tökolianam** Familiam adfectu, & sincerâ divinæ Benedictionis appreciatione.

Respondit plur. Reverend. Dn. **J. Fontanus** nomine **MAGNIFICI DOMINI,** satis discretè, plæraque membra mea promptè repetendo. & ad Prandium instanter atque decenter nos invitando.

Consedimus itaque in Timore Domini, præmissis precibus antè mensam devotè, & cibum capientes jucundissimis nos colloquiis recreavimus. Præterea & Tabula oblonga, juxta Palatij Longitudinem sumtuosè ac Magnificè dapibus erat instructa: Pocula generosissimo vino impleta, quæ propinante **DOMINO MAGN.** libavimus pro Incolumitate Augustissimi Imp. nostri **LEOPOLDI I.** Dein Serenissimæ Imperatricis **MARGARITÆ.** Postmodum pro

B 3

Duum

Anni 1647
Art. XV.

circa finem

* Sciant

hoc Sceptico

& Sceptico

Privilegio

hoc Eligendi

Superintē-

dentes spe-

ciales & ex-

pressu cle-

mentissime

concessum

esse Frater-

nitatibus

in Scepulo

rūpatur ut

Ilia Momo!

(1) I. Pet. V.

ψ. 1, 2.

2) Theophyla

Commens.

in Cap. 1.

Epist. ad

Philippen.

(3) Jus Cæ.

Distinct.

69. Cap.

Qson.

Vid. CLE-

MENT.

f. Constit. S.

Apost. Epist

S. Ignat. ad

Trallian. p.

m. 424. H.

Edit. Colon.

laudatiff.
Rex Pol.
Steph. Ba-
thoreu di-
cebat: DES
UMfibi tria
referasse:
Aliquid ex
nihil cre-
are, Futura
predicere
Es Domi-
nari cofes-
antiis.
Semper ali-
qua impu-
deni Nichol
reperitur,
qua Davi-
dem Es sa-
les Altus
de Soros de-
vider. 11.
Sam VI, 16
Item 1. Pat
Pal, XVI, 29

Daumviris Locumtenentiae PALATINALIS, Reverendis. Dn. ARCHIEPISCOPO & Excellentis. Dn. JUDICE CURIAE: & sic consequenter; addita semper hac voti clausula: Ut sub umbone & Patrocinio Clementissimi nostri Regis LEOPOLDI I. liceat nobis Evangelicis, fidelibus Suae MAJESTATIS subditis, Vigore Articulorum Regni, Libertate Conscientiae & Religionis frui. Praetibus finitō Prandio sulis, & gratis actis, munifica MAGNIFICI DOMINI manu dimissi fuimus. VIVAT Illustris & Spectabilis BARO, Dn. Dn. SIGISM. TOEKOELI. VIVAT! TANTUM! DE TOTO HOC ACTU!

Hæc est illa succineta Inaugurationis Historia, quam delineavi breviter, vel saltem hoc fine, ut Religionis nostrae veræ atque salvificæ Oloribus constet; Ordinem etiam apud nos decentem ac verbo DEI conformem sanctè atque religiosè observari, nec omnia (; ceu quisdam calumniantur, ut exosam eam, aut saltem apud imperitos suspectam reddant:) confusè inter nos agi atque tumultuariè. Scio habituros, & hic quosdam, quod sugillent, quasi non satis pompose i. e. histrionicè, mimicè ac thiatricè Actum hunc præsentaverimus. Sciant verò vicissim, boni illi viri, sive Adversarij sint, sive fidei domestici, neminem nobis hic præscripturum, aut fixurum Regulam in Ceremoniis Ecclesiasticis, adiphoris seu indifferentibus & in Libertate Christiana positis. Sufficit, si post DEUM Ter-Opt. Ter-Max. in cujus honorem Sacra hæc Solemnia suscepta sunt, Illustri nostro BARONI, Patrono gratiosis placeant, etiamsi Vobis omnibus displiceant Quid si Dominus MAGNIFICUS ipse pro Religiosa sua Pietate. Templum hoc à se extructum simul consecrasset exemplò (: a :) SALOMONIS Regum Sapientissimi, (: b :) JOSIAE piensis, & devotissimi, Itē (: y :) NEHEMIAE Zelosissimi; ecquis ipsi dicam jure scribere potuisset? Cum non tantū in suæ Conditionis Optimates, verū etiam nostri Ordinis Antistites Pietate ac Devotione antecellat. Adeste Prælati! Adeste Presbyteri, & in nostro devotissimo BARONE TOEKOELIO, Probritatem, Mansuetudinem, Humilitatem Modestiam, Graviratem, Morum & Animi Equitatem, vel itupescite. vel discite. Quas Virtutes Episcopo dignas, non tantū (: d :) Apostolus Paulus

(: a :)
I. Reg. VIII
29.
(: b :)
II. Reg.
XXIII, 2.
(: y :)
Nehē. III,
9.
(: d :)
I. Tim. III,
I. 2.

Paulus summo opere commendat; (: e :) CLEMENTINA sui observantiores strictissimè obligant.

Adeste MAGNATES! Adeste NOBILES, cujuscunque Religionis, & ab Inclito Nostro HEROEDn. SIGISMUNDO TOEKOELIO discite REVERENTIAM erga DEI MINISTROS, CLEMENTIAM erga Subditos, à quibus ultra consuetas quas vocant; Datas, ne obulum quidem exigit, multò minùs more Aegyptiaco Tyrannorum Pharaonicorum, lateres ipsis duplicat: Admiramini in ipso & imitamini Misericordiam erga Pauperes, Munificentiam erga Literatos, & LENITATEM atque MODERAMEN erga Famulitium Aulicum, Officiales atque Servitores, quos nunquam duriore aliquo verbo, nedum conviciò lædit aut læcessit. Generosus Dominus Præfectus Aulæ, ut & cæteri Officiales, qui cum Sua Magnificèntia ultra triginta plus minus Annos jam conversantur, bonà nobis adfirmant fide & conscientiosè adseverant, quod in hoc suo Domino MAGNIFICO vix unquam vehementem & iracundum observarint affectum; nedum injuriosam execrationem ex ore ipsius audierint: Cùm hodiè plenis buccis & Nobiles & Ignobiles Hungaros audias plusquam Diabolicè & plerumque impunè blasphemantes: Beste utalatos, hitetlen, tekéletlen, ádkozon, LELEK K. F. órdogh' adt. órd. Lelk. órd. terem. O JESU PIE, deprecor hos celeri manu, innocuâ tamen mente scriptos, ac abruptos Characteres! Vereor, si continuâsem, ne me Terra dehisceret:

Stat coma, mens horret, frigusq; perambulat artus.

Quorsum hæc? Dicent aliqui Sciolij: Fortè ut Gentem nostram Hungaricam prostituas? Absit! Quin potius, ut eos, qui boni sunt, in Bono confirmem: qui verò mali sunt, DEO adjuvante, emendem. Sumus enim Vigiles à DEO constituti, Ezech. III. Et qui inter Hungaros veri & probi sunt Christiani, tantum abest, ut mihi ob id succenseant, ut potius persuasissimum mihi omninò habeam me gratiam illorum atque favorem certò demeriturum. Ad hunc Fervorem non imprudentem sed maximè necessarium, me extimulat Exemplum & Zelus ARDENTII, qui super Evangelium F. TRIN. nomen & omen NICODEMI explicans, ita satur: NICODEMUM

(: e :)
Constiti
Apost. I. 17
II. Cap,
XXIX. p.
227.
Lit. C. Edit.
Colo. 1569.
Didicit
BARO nos-
ter
Προσβυτε-
ρος διπλης
τιμης οξεν
σοφας. 1.
Tim. V. 176
Nō affectat
Dominatū
aut Imperiū
in Ministros
Ecclesiae

MS

amitemus

Paſt. ille.
Otho Fri-
ſing Lib. I.
cap. 31. de
Reb Geſt.
Frider. I.
Imp. Caſp.
Enſ. Rer.
Hug. Lib. I.
Alex Vagn.
Rer. Pol.
Tomo. II.
Nic. Olaus
in Attila
M. Joh. de
Turocz, in
Chr. Hung.
cap. 16.
Mich. Ritiſ
de Reb Hug
Lib. I.
Joſ. Lib. I.
de Elog. Ar-
zil. Rer.
Sylv. ad Ep.
Strigon.
Bonfi. Rer.
Hung. Lib.
2. Dec. 4.
(;1) Vid.
Isaacum A-
brahamsidē,
Baimoczē-
ſem Prapof
Et Episc.
Panegyri.
funebr. hab
Leuſchoſſ.
AO. 1617
Et Ven Cōt XXIV. Reg. SEN. Et c. Laudationes Funebres in
CASSOVIAE impreſſ. Anno 1626. (;3) Vid. Admer. Et memorab. Hiſt.
M. Steph. Xlandri

imitemur, Fratres, & conemur unusquisque vitium Populi sui vincere. Si **JUDÆUS** es, stude Judæis innatam incredulitatem extirpare. Si **GALLUS** es, stude Gallorum innatam Superbiam & Levitatem profligare. Si **ROMANUS** es, stude Romanorum Avaritiam contere: Si **PICTAVINUS** es, stude Pictavinorum Ingluviem atque Garrulitatem emendare. Sic nos, ceu veri **NICODEMI & SIGISMUNDI**, seu **SIGMANNI**, vincamus, prosternamus, profligemus Hispanorum Crudelitatem, Itatorum Lasciviam, Germanorum Ebrietatem, Russorum perfidiam, & Hungarorum Gulam, Fastum & blasphemandi libidinem, &c.

Neque enim usque adeo efferata vestra est Natura, O mei Hungari, ut planè mansvescere non queat, aut cicurari. Quamquam nescius haud sim, & vos unà mecum quid Scriptores veteres de Gentis vestrae origine, & Majorum immanitate atque truculentia, cum adhuc Gentiles essent, & primū ex Juharia Scythiæ prodiissent, Historiarum Monumentis tradiderint; tunc enim plusquam Cimmeriis Ethnicissimi tenebris immerſi atque occæcati ab omni Timore & Notitia **DEI** alienissimi erant, & ob feram Crudelitatem ipsis hodiernis Turcis Tartariſque deteriores, non Homines amplius, sed hominum Monstra dicebantur. At enim verò ubi Nomina suo Christo dedere, & Milenariò post Nativitatem Servatoris exactò, fide Christianā imbuti, longè alij, quod de **SAUL** Rege I. Sam. X. 6. dicitur, & quidem mansuetiores facti sunt, Id quod Exempla converſorum Hung. **REGUM, STEPHANI**, Apostolici, **S. LADISLAI**, pientissimi, **ANDREAE II. GEYSAE, BELAE, EMERICI, LUDOVICI,** laudatissimi **MATTHIAE. I.** luculenter comprobant.

Sed quid opus, vetustiora operose conquirere documenta? Prostant hodiernū viva in nostratibus Virtutum Exemplaria. Ue enim taceam Patrum nostrorum memoriā **THURZONES** (:1:) **GEORGIUM,** (:2:) **STANISLAUM,** Palatinos Regni Hungariae nunc quam satis laudatos (:3:) **CHRISTOPHORUM** converſum, **E-**

AO. 1617 (:2:) *Vid. CLM. q. Sond. M. ELIAE URSINI, Paſt. Iglov.*

Et Ven Cōt XXIV. Reg. SEN. Et c. Laudationes Funebres in

CASSOVIAE impreſſ. Anno 1626. (:3:) Vid. Admer. Et memorab. Hiſt.

M. Steph. Xlandri

MERI-

EMERICUM (:4:) Rectorem Academiae Wittebergensis Magnificentissimum, Supremos Comites plurium Comitatum, Arcium, Szepes, Sároos, Baimocz, Temetwin, Schinta, Galgocz, &c. Dominos & Toparchas hæreditarios, constantissimos fidei salvificæ Assertores atque Athletas Orbis quondam Pannonici Delicia, Lumina & Columina, Quibus animosè prædicta fuit ab Aulico ipsorum Cōcionatore, (:5:) Defectionis Pœna, Seminis Defectus: **ET**

ITA FACTUM EST! (:6:)

(:4:) *Vid. Dedic. An- thropol. S. B. D. Balsho Meisn.*
 (:5:) *R. Dn. Saladino.*
 (:6:) *Hieron. Euentus oium Vaticinorum optimus Magister. N. B. Quid de talibus prædictionibus sentiendum, Vid. D. Joh. Fabr. Theol. P. Et Superint. Sæc. in peculiari Tractatu de Visionibus, cum Censura Facult. Theol. Acad. Witeb. Quæ Libertate abuti non debent hodierni Pseudo-Propheta Extremi Judicij. Sed de hoc Argumento brevis fusus mentem meam exponam, scripto peculiari, ad Nobilissimum meum Dn. JOH. KETZERUM de Lipocz. Et c. sollicitum Rerum Theol. Et Myſterior. diſ. Scrutatorem, Rarissimum Seculi nostri DECUS*

Cernimus illorum ex seqviore quidem Sexu Nepotes **THOEKOELIOS**, masculæ tamen Virtutis Hæredes genuinos. Nihil nunc dicam de Illustrissimo Dn. **Comite STEPHANO TOEKOELIO, BARONIS** nostri **Fratre carnali,** ejusdemq; **Filio unico EMERICO,** Comitatus Maromarsiensis Supremo Comite, ad quorum Encomia deprædicanda, alia se se brevi insinuabit occasio. Unicus impræsentiarum Panegyris nostræ, quam Actui huic Inaugurali brevissimè subnectimus, Scopus est, Illustris **DN. DN. SIGISMUNDUS TOEKOELIUS** L. B. Veritatis Evangelicæ Adsertor & Propugnator constantissimus. Athleta Religionis salvificæ zelosissimus, Cultor veri **DEI** devotissimus, Promotor Literarum & Literarum munificentissimus, Amator Ordinis nostri Ministerialis sincerissimus, Dominus ac Patronus noster gratiosissimus. Sanè solenne hoc est Scripturæ Sacræ, ut dum aliquod egregium facinus commemorat, mox Virtutis Exemplum subjungit I. Reg. XI, 38. **Quin & ipse Spiritus S.** dum occupatus est in describenda Inauguratione **TEMPLI SALAMONE** ipsum Dedicatorem **SALOMONEM** Regem maximoperè commendat à Pietate, Precum Devotione, Religiositate, Sapientiâ, Justitiâ, Clementiâ & aliis Virtut. Rege dignis. I. Reg. VIII **Ecquis verò mihi id dabit vitio** si in delineatione hujus **ACTVS DEDICATORII,** ipsius quoq; **FVNDATORIS TEMPLI** Munifici, & **Patroni**

Patroni Magnifici mentionem, uti par est, Veritas exigit, & mea Observantia postulat, honorificam fecero. Scio me ob id a malevolis nonnullis titulum Assentatoris reportaturum. Quid tum? Modò sim innocens & Recti conscius, ridebo falsæ mendacia famæ. Cordati aliter de meo instituto judicabunt. Quidpè nec deceret Christianum hominem, nedum Virum * Ecclesiasticum esse Sycophantam & Adulatorem. Et quæso, quibus rationibus motus, aut quâ obligatione mancipatus id facerem, & suspicionem hanc contraherem; siquidem mihi TREDECIM OPPIDANO ex Aula Suxæ Magnificentiæ nec seritur nec meretur.

Tantò verò confidentiùs hunc Actum sum aggressus, & in Laudea Tòkòlianas effusior factus, cum & adversæ Fidei homines sciam Probitatis illius Admiratores & Virtutum BARONIS nostri Præcones, vel Invidia Teste ingenuos. Ausim propè adseverare, si adversæ Parti BARO noster addictus fuisset, fortè an jam ob insignem Vitæ Sanctimoniam, inculpatam Pietatis, Charitatis & Modestiae conversationem, accedentibus præsertim externis Bonis operibus aliis, pñis Elcemosynis, Templorum munificâ Structurâ &c. ab Aufonio Præfule, si non vivus, saltem post Fata futurus fuisset canonizatus, Equis verò Torpor, aut quis Livor nostros occupavit animos, quod non sumus & nos idonei atque digni Pietatis Virtutumque Æstimatores. Ego nihil magis in votis haberem, quàm si mihi adhuc pristina flueret vena Poëtica, & nostra Thalia (:parcat DEUS Idolomania Ethnico-Scholasticè!) esset aliquantò excitator, quæ olim, dū Lycea tenerè, IMPERATORES, ELECT. PRINCIP. ac HEROES plurimos cecinit, & nunc in deprædicanda SIGISM. nostri Pietate, vastissimò sese effunderet gurgite, & latice fontis Gorgonei abstrusissimos abundè eliceret. Præstò mihi est equus Bellerophonæus, quem pernibus Alis Coronæ AVREAE & LAVREAE insistentem in INSTIGNIBVS clementissimè tribuit IMP. FERD. III. Sacratissimæ memoriæ. Adjecit LYRAM APOLLINIS & CYGNVM modernus IMP. Invidiosissimus LEOPOL. I. Dominus meus clementissimus. Numquid non putas PEGASVM hunc nostrum ferocientem aut extremum Saxum Ungulâ quatientem, rotos proliciturum esse amnes Aonios, & ex his limpidissimam Heliconis nostri profluituram.

Hippo-

* THEOLOGICALI nomini mihi nemerè vè dicare nec possim, nec ausim, quod tamè hodie prolevarios quos-uis Rurales crepare audiam. Ich als ein Theologus. scil.

Επει πολ-λοι καυ-χώνται κατά την σάρκα, κα-γὼ καυχί-σμαι. II. Cor. XI. 18.

Fabula & Nugamenta Poëtica. Vid. Nasal. Comæ, Mythol.

Hippocrene? Provocasses Musam olim nostram ad Anagramma- sa? Ast illa semper fuit promissima, etiam ex Nominibus difficillimis. Id quod præ aliis specimenibus (: ablit jactantia dicto :) penè innumeris, ex solis Anagrammatissimis Sacratiss. Cæs. Majest. Anno 1658, à me dedicatis palàm esse potest omnibus & ingenuis quidem Poëtas Æstimatoribus?

LEOPOLDUS } PELLO DUOS.
                  } PLUS DOLEO.
                  } EDO PULLOS.
                  } LUDES POLO.

In Expositione & Expolitione istorum Anagrammatum plurimi me non Poëtam, sed Propheta & Verum Vatem dixere. Nolo adjicere P. Avancini Judicium de his, ne propriarum Laudum dicar EBVCCINATOR. Is enim integras Noctes se impendisse adfirmabat, nec tamen præter hoc unicum elicere poterat LEO PLUS DO, quod visis & lectis meis ipsi sordescere atque vilescere cœpit. At in- quies: Quid nobis Exotica, Longinqua, & præterita recenses? Hic Rhodus! hic salta! En Tibi saltus!

- I. SIGISMUNDUS, Anagr. Pur. SIDUS SIGNUM.
Pannonia SIDUS, Virtutis Nobile SIGNUM est
SIGISMUNDUS: ut hoc Littera vorfa docet,
- II. SIGISMUNDUS. Anagr. Purū MUSIS DIGNVS.
Est MUSIS DIGNUS, Laudem Pietate meretur
Iste SIGISMUNDUS, Religionis Honos.
- III. SIGISMUNDUS (:gs. in x dupl.) SIS DUX MVNI.
Enucl. Alcm, Dactyl. Asclep,
SIS DVX & Altor munificâ manu
MVNITO Castrum Chaunicium Lara
TRIADI, SIGISMVNDE. ô sacrate
Et MONADI Benedicte in Alto.
Lubet his adjicere Triplex Anagramma ex Nomine
Illustris & MAGNIFICÆ DOMINÆ.

SALOME } MAS LEO
                  } AME SOL
                  } ESMOLA

C 2

Epigramy

VANITAS
VANITA-
TUM &
Omnia
VANITAS

AB

AB

AB

Epigramma ex triplici hoc Anagrammate, ad Eandem *MAGNIFICAM Dn. SALOMEAM POGRANI, &c. ILLUSTR.*

Dn. Dn. SIGISM. TOEKOELII Conthoralem,

Oeconomam Solertissimam:

MAS LEO sit prudens non versò Fœmina Sexu.

Cant. VI, 9. A ME SOL SALOME TU * MOLA fertilis ES.

* Allusio ex Num. XI, 8. & MOLA ante Portam Castri Chauni-
kientis extructa fluxuqve subterraneo fl. Hornath; accommodatone
factâ ad Magnificam Rerum Familiarium Administratricem.

Ex Nomine Magnificæ Filia: * Domicellæ

SOPHIA omifs. asp. h. O APIS!

O APIS es solers, dum fugis pectore flores:

Virtutum, & succum corde, SOPHIA, trahis.

SOPHIA, omifs, iid. asp. h. SAPIO.

Quid SOPHIA est Grajis? Sapiencia dicta Latinis.

En SAPIO! ut SOPHIAE Nomen & omen habet.

Hæc αὐτοῦ ἑδίως & qs. aliud agendo deprop.

Desiderâsles Chronosticha, aut saltem Chronographica? At hæc
per Lusum quodammodò in copia profluxere.

siglsMVnDVs. ToekeLy Baro In ChaVnlk.

Est Annus fundati Templi exacte.

Voluisses Acrosticha, Pyramides, Aras, Secures, Coronas, Fides,
Stellas, Pocula, Trophæa, Vexilla, Cippos, & alia Signa atqve Ar-
tificia Poëtica? Et in his inventionibus Musa nostra à teneris se se
exercuit: Sed αὐτοῦ ἑδίως fuit hoc Studium, quod præfens nec Status
nec Conditio fert, quin & Ætas majoribus & sublimioribus Rebus
occupata, Vanitates istas longum valere jubet. Adhæc mihi Po-
etarum Vector inferioris Hungariæ Caballus deest, longè subtiliores
excitans Spiritus, quos Ceres Scepustica ita condensat atqve concras-
sat, ut Vena CONSPISSATA vix jam stillare ampliùs, nedum fluere
videatur. Fateor ACTVM hunc Inauguralem Cedro & Marmore
esse dignissimum. Uinam Venusinus hic sit aliquis Vates, qui æ-
ternaturæ ejus Famae monumentum quoddam statuat ærè perennius,
& Emblemata iacisa perpetim duratura: Ego ex POËTA (: quod in
hodiernis Lyceis, cursu Studiorum & translocatione ordinariâ soleno-
ne est.

Prov. XXXI
II

*Domici-
cella.
fortè recti-
us, vel Do-
minella

Domina,
hinc Dimin.
Dominula,
Dominica
Dominicu-
la,
Dominicel-
la.

ne est) factus sum ORATOR, & metris atqve ligaturis verborum
ampliùs nec exerceor nec delector. Suppleant hunc defectum meum
alii recentiores & excitatores POËTAE, quos inter. R. Dn. Frater
meus minor natu CHRISTOPHORVS KLESCH, Pastor Georgio-
montanus, brevi Pietatem hanc Baronis nostri deprædicavit Elogio
Poëtico, illudqve formâ patenti edidit Hendecastichide, Ego pro rati-
one Officii mei in commendationem Operis seu Structuræ, & FVN-
DATORIS, omninò Oratorem seu Panegyrum omnibus numeris su-
is absolutam conscribere debuissim. & operæ precium sanè fuisset,
sed varia, quibus ceu δεσμοῖς τυγέ ἡνοῖς constrictus hætenus fui, ob-
stidre negocia, adè ut vix hoc αὐτοῦ ἑδίως. ex tempore & currenti qs.
calamo deproperare potuerim, & in eo subveritus, ne fortè tædiosa
prolixitate Lectori brevitatè avido, præter meam intentionem mole-
stus sim ACTVS INAUGVRALIS historiam, in gratiam Dn. Ma-
gnifici, delineare breviter decreveram, & En! in quantas ambages
sum prolapsus? Numquid verò pigebit aut pudebit me descriptionis istius
Nequaquam. Etenim dicendi genus quod attinet, ut ut illud non
sit Seculo huic eruditissimo itâ exactè conveniens atqve aptum, nec
Sciolis omnibus Zoilisqve, quibus sua tantum placent, arrideat; pu-
rum tamen est, congruum atqve perspicuum; non usqve adè proleta-
rium, illatum protritumqve illud quidem; sed magis genio terfo
conforme, & omnium propè accommodatum capivi. Postquam
enim ante hoc Decennium, & quod excurrit, Scholasticam Professi-
onem deserui, Solertiam simul illam κριτικὸν ἀνὸς spontè deposui, nec
ampliùs alto lubet incedere cothurno, aut verbis sesq; ipedalibus uti
Producta à nobis Musa olim nostra est Ausonia in Scenam publicè
& Actibus Poëtis, Oratoris atqve Comicis in THEATRO SEM-
PRONIANO sepius se præsentavit, nec à Pistore illo i Romano
unquam est suffusa rubore, SACRAS potissimum tractavi HISTO-
RIAS, & ad manus esset t SDRAS Propheta & Sacerdos, ultimò lu-
cubrationum mearum Scholasticarum Anno elaboratus; sed imper-
fectus, qui argumento suo adprimè quadraret huic Inaugurationi.
Quod si eundem per officii Sacri Labores ad umbilicam perducere
potuero feliciter, saxo, ut à Filio meo Christophoro Daniele humilli-
mè dedicetur Illustr, Dn. Comiti, Dn. EMERICO TOEKOELY, &c.

Panegyrica
non tantum
defunctis
sed & vivis
scribuntur
Herodotus:
Vid. Dani
Hans Pa-
neg. GUST.
R. Svec.
dic. in Ap-
pend. Cōsule
Lans. Itera
I. H. Bæcl.
Paneg.
CHRISTIN
REGINÆ
S&Scc. de-
dic.
Si magna
licet compo-
nere parvè.

AB

AB

quem proximè sequenti Anno felicissimo Studiorum profectu, in Athenæo Epperiensi celeberrimo, speramus fore & POETAM & ORATOREM. Hunc DEUS Opt. Max. Sui Honoris, Ecclesiæ verè Evangelicæ emolumento, Patriæ Bono, Parentis Gaudio, Toekoelianæ Familiæ Incremento & nostræ omnium expectationi servet incolumem, & Illustr. quoque Dn. Dn. NICOLAVM Spiritu suo Sancto regat, quò Pietatis atque Virtutum Paternarum premensa vestigia, in Familiæ suæ Decus perennet!

Ita Charitas Christiana, non tantùm precari devotè, sed & sperare nos jubet. 1. Corinth. XIII.

Rem ipsam quod concernit & Laudis Materiam, Illustr. noster est Baro ac Dominus, Dn. SIGISMUNDVS TOEKOELVS de Kelmars &c. Ejus Commendationis me profectò nunquam vel pigebit vel pudebit. Hujus enim colo & veneror PIETATEM, cujus FIDELITATEM S. C. R. qve M. IMP. FERD. III. Sacratissimæ memoriæ tantissemper æstimavit, ut eundem non tantùm Consiliariis suis & TAB. REG. JUDICIARIE BARONIBUS, sed & PALATINALLIS DIGNATIONIS CANDIDATIS accensuerit. Quantà Gratiâ eum modernus IMP. AUGUSTUS LEOPOLDI. REX NOSTER CLEMENTISSIMUS complectatur, non tantùm AULAE INTIMAE, sed & REGNO TOTI est notissimum. Et quis tam probam tamque fidam & candidam Animi Ingenuitatem odisse posset? Jam Colophonem Scripioni impositurus, ac ad Actum Inauguralem, à quo BARONIS nostri Illustris commendatione digressus sum, postliminiâ redeo, & pro memoria Structuræ atque Dedicacionis TEMPLI CHAUNIKENSIS, ne prorsus nulla metra scripsisse dicar, hoc Tetrastichon, in Honorem Sacrosanctæ & Individuæ Trinitatis, ceu monumentum erigo, & nomine Dn. MAGNIFICI FUNDATORIS in FANO suspendo:

VNATRIAS, & TRINA MONAS, Sanctissime JOVA!
Sancte PATER, FILI, SPIRITUS alme DEUS.
O TRIN-UNE DEUS! Tibi sit DOMUS ista sacra:
O Sacro-sancta MONAS! O benedicta TRIAS!

Ne quis

Ne quis me Tautologum esse putet; est hæc Ingeminatio Suspiriorum, ad S. S. TRINITATEM; MONAS & TRIAS vocabula Græca sunt; illud UNITATEM, hoc TRINITATEM notat.

Ad Divum TRIN. AUGUSTÆ VINDELICORUM, à qua Urbe, nostra CONFESSIO AUGUSTANA nomen sortita est, sequens Δωδεκάστιχον inscriptum parieti invenitur, in quo omnia serè Munia Ministerij Evangelici publica comprehenduntur, ex præscripto Verbo DEI. Placet huc adscribere Versus istos pro memoria, ut videant omnes, in nostris Templis Evangelicis, verum genuinum & Religiosum DEO soli exhiberi cultum: frustra quippè mandatis hominum colitur DEUS. Matth. XV, 9. Marc. VII, 7.

<i>Esa. 56, 7.</i>	<i>Hæc Domino cultus peraguntur in Æde suprema:</i>	<i>Luc. XIX, 46.</i>
<i>Hebr. 1, 2.</i>	<i>Autor quos sanxit Filius ipse DEI.</i>	<i>Joh. 1, 18.</i>
<i>Zach. XI, 10.</i>	<i>Mortales cuncti feriuntur fulmine Legis.</i>	<i>Esa. II, 20.</i>
<i>Esa. XL, 11.</i>	<i>Vox Evangelij territa corda levat.</i>	<i>Matth. XI, 5, 28.</i>
<i>Eccl. VI, 3.</i>	<i>Solus adoratur Dominus, qui TRINVS & VNVS:</i>	<i>Matth. IV, 10.</i>
<i>Ps. X, 20.</i>	<i>Concinitur grato pectore dulce Melos.</i>	<i>Col. III, 16.</i>
<i>Psal. XCII, 1.</i>	<i>Abluit Infantes Sacri Baptismatis Unda;</i>	<i>Marc. XVI, 15.</i>
<i>Matth. XXII, 19.</i>	<i>Janua Cœlestis clave reclusa patet.</i>	<i>Joh. XX, 23.</i>
<i>Matth. XI, 18.</i>	<i>Vera datur cum Pane, Mero, Caro, Sanguis JESU</i>	<i>Cor. XI.</i>
<i>Matth. XXVI, 27.</i>	<i>Stips Sacra colligitur, quâ relevetur egens.</i>	<i>Luc. XXII, 20.</i>
<i>Marc. XIV, 23.</i>	<i>Cœpta piis thalami firmantur fœdera dictis:</i>	<i>I. Cor. IX, 1.</i>
<i>1 Cor. XVI, 1, 2.</i>	<i>Hic tutela, DEVS, sis Via, Vita, Salm.</i>	<i>Eph. V, 22. seqs.</i>
<i>Gen. I, 27, 28.</i>		<i>Joh. XIV, 6.</i>

Ex quibus omnibus patet, non clancularios aut promiscuos apud nos agi conventus, sed tanquam inter verè Evangelicos publica haberi templa, & in Sacris his Ædibus verum ac ab omni Superstitione alienum, DEO soli præstari Cultum. 1. juxta Sanctionem Christi, 2. Prædicatione Legis 3. & Evangelij 4. Item Templum nostrum non esse Murmuratoria, sed ORATORIA 5. Svavem in his audiri Musicam Harmoniam Organorum & Vocum, non clamores barbaros & inconditos, ut apud deformatos. 6. Baptizari Infantes & Christianis no iniciandos 7. Esse peccatorum Confessionem peculiarem non auricularem 8. Dispensari Eucharistiam & Communionem non sub una, sed juxta Christi institutionem, sub utraque

utraque

Ministerij
olim Super,
intendens
propter Gre-
gorianum
Calendarium
inde pulsus
Prof.
Acad. Vist.
factus,
Anno 1582.

* Videbi-
tur in qui-
busdam nostris
in αφροῦ-
νην αὐτῆς
οἷς
exemplo
Pauli 17.
Cor. XI,
6. 1. 17
* 1. Cori
III, 16. 17.
VI, 29.
II. Cor. VI.
16.

Clemens
Alexandr.
dicit du-
plex esse Te-
plum: Magnū
quod Eccles.
& parvū,
quod fidelis
Anima.
Lib. 7. Strō
pag. 346.

utraque §. 9: Eleemosynas pias dari & colligi pro pauperibus, juxta
Praxin Apostolorum, vid. loc. cit. utrobique & Conf. 11. Paral.
XXIV, 6, 9, 111. Est. 11x, 8-11. Maccab xii, 43. §. 10. Copulari
novos Nuptos ad Altare, & Benedictionem Sacerdotalem iisdem im-
pertiri §. 11. Votis denique piis & devotis precibus omnes Actio-
nes Sacras concludi. §. 12. & ultimo.

Abruptens jam Sermonem ad Te verō, Illustris Domine BARO,
Dn, SIGISMUNDE TOEKOELY, PATRONE gratiosissime,
& ACTUM hunc Inauguralem præprimis TRINUNI MAJE-
STATI DIVINÆ, dein TUÆ Spectabili MAGNIFICENTIÆ
Sacrum esse cupio. Nihil hinc moror Mundum malignum & Cen-
sores iniquos: dummodò nostra hæc Simplicitas divinæ Bonitati,
& Tuæ Illustri Ingenuitati placeat. Nihil ampliùs addo; id unum
saltem monitum ac votum; quò peractis Sacris omnibus Inaugurā-
libus in Palatio Sermonem meum finii, verbo, quod dicitur, repeto
& Tuæ Magnificentiae in memoriam revoco. Faxit DEUS, ut ceu
Sacellum novum Castri Chaunik; ita COR Tòekoelianum BARO-
NIS nostri SIGISMUNDI, sit * Templum DEO TRINUNI
Sacrum Pietate, Fide, Constantiā! De quo versiculi noti sunt tri-
tissimi, quos cum aliis Filius meus coram Illustr. Tua Magnificen-
tia brevi, DEO volente, recitaturus est.

Spirituale mihi constructum in pectore Templum est,

Incrustatum AGNI Sanguine ubique DEI.

*Hic PATER, hinc GNATVS, simul hinc SPIRABILE NU-
MEN,*

SANCTA TRIAS sedem gaudet habere suam.

Parva quidem Domus est, sed in hac habitantibus illis

Ampla sat, & verè est Regia tota Domus.

Hanc precor, hanc Sedem, DEVS hoc habitato Sacellum:

Hancq; tuam labi ne patiare Domum.

Ita precatur & plura recitaturus precabitur Illustr.

Magnif. Clientulus Humillim.

Christophorus Daniel Klefch. Sempron. Hung.

